

1917. 5/30. d. e

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hordva:

Egész évre	24—
Fél évre	12—
Legyed évre	6—
Egy hóra	3—
Egyes szám	8 fill.

UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	30—
Fél évre	15—
Negyedévre	7-50
Egy hóra	2-50
Tábori posta	3-10
Egyes szám	8 fill.

POLITIKAI NAPILAP

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA

Alapította:

GOMBOS FERENCZ

Kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 12.

Szerkesztőség:

Deák Ferencz-u. 12.

Zichy János szerint hosszú válság várható.

Zichy egy órás audiencián volt a királynál.

Budapest, május 29.

A válság még mindig holtponton van. Ma Zichy János gr. jelent meg a királynál, hosszú kihallgatása azonban nem hozott döntést semmi irányban. Nyílelemre méltó Zichynek az a kijelentése, hogy *a válság megoldása nem várható rövid időn belül*. Ugylátszik a Tiszakormány hirtelen bukása legalább hosszú agniává enyhült, ami azonban remélhetőleg nem jelenti a Tisza-rezsim felbontását.

Mai hireink ezek:

Zichy János és báró Jósika Samu a királynál.

Zichy János ma délelőtt kihallgatásán volt a királynál és hír szerint ő is koncentrációs kibontakozás híve. Előzettsége előtt Zichy János kijelentette, hogy mai audienciájának csak informatív jellege van, döntés nem várható. Báró Jósika Samu, aki a Budapesti Tudósító jelentése szerint már szombaton volt kihallgatáson a királynál, ekkor nem jelent meg az audiencián, mert a király utolsó pillanatban nem fogadhatta. Ezért ma délelőtt jelent meg a királynál.

Zichy János gróf, akit a király kihallgatásán fogadott, kihallgatásáról a következőket jelentette ki:

Öfelségével függő kérdéseket beszéltem meg és a válság megoldására vonatkozó felfogásomat és eszméimet ismerttettem meg. Az uralkodó kegyesen meghallgatta előterjesztéseimet. A magyar politika minden kérdésében legteljesebb mértékben tájékozva volt az uralkodó. Kihallgatásom 1 óra hosszáig tartott. Nem tudom, hogy kap-e még magyar politikus megítélését a királyhoz. Valószínűnek tartom, hogy a válság megoldása a legközelebbi napokban nem fog még eldőlni.

József főherceg véleménye a válság megoldásáról.

József főhercegtől a „Wiener Tageblatt” a következő sürgönyt kapta: *Meg vagyok győződve arról, hogy a politikai kérdések dolgában hamarosan bekövetkező a kedvező megoldás. Ma este máshelyemre utazom el.*

Justh Gyula tanácskozása Budapesten.

Justh Gyula tornyai birtokáról a fővárosba érkezett, ahol délután hosszabb

tanácskozásokat folytatott a Károlyi-párt vezetőivel.

József főherceg nyilatkozata missziójáról

József főherceg egy előkelő politikusnak, akit a legutóbbi tanácskozások során kihallgatáson fogadott, a következőképpen nyilatkozott a politikai helyzetről és a megoldásról:

— Csak az esetben vállalom missziót a kibontakozás érdekében és csak addig veszek részt benne, *amíg meg vagyok győződve arról, hogy ez a megbízatás a magyarság ügyének hasznára van*. Ha olyan jelenségek merülnének fel, amelyek arra engednének következtetni, hogy a magyar ügynek ártalmára vannak, azonnal visszavonulok és visszaadom megbízatásomat öfelségének.

Tisza és a házelnökség.

Munkapárti körökben valótlannak mondják azt a hirt, hogy a munkapárt az új kormány megalakulása esetén a házelnökséget Tiszának vindikálja. — A munkapárt nagy többsége ellenére is hajlandó atengedni a házelnökséget annak, akit erre az új kormány kijelöl.

A király Zichy Jánosnak ajánlotta fel a kabinetalakítást?

Politikai körökből a délutáni órákban kiszivárgott az a hír, hogy a király Zichy Jánosnak kihallgatásakor felajánlotta a kabinetalakítást, aki azonban a fennálló nehézségekre való tekintettel a megbízást elhárította.

Lukács és Wekerle a királynál.

A király előtt holnap előreláthatólag Lukács László és Wekerle jelennek meg kihallgatáson.

A jövő héten nevezik ki az új kormányt?

Politikai körökben mondják, hogy a király előtt a hét folyamán Wekerle, Berzeviczy, Návay, Serényi s végül ismét Tisza fognak kihallgatáson megjelenni. Az új miniszterelnök kinevezése legjobb esetben a jövő hét közepén történik meg.

Lukács László választójoga.

A „N. Fr. Presse” jelenti: A hét folyamán Lukács Lászlót is fogadni fogja a király. Lukácsnak állítólag egy választójogi tervezete van, mely megteremténé

az összhangot a király és a munkapárt tervezetei között. Ezt a király elő fogja terjeszteni s ha ez is kudarcot vallana, *ugy egy kisebbségi kormány kinevezése következne be, mely azonnal kiírná a választásokat.*

Hírek Burián lemondásáról.

A Burián lemondásáról szóló hír, melyet ugyan illetékes helyen lecáfoltak, itt is gyorsan elterjedt. Utódjául Hohenlohe herceg berlini nagykövetet és Tarnovszky gróf volt washingtoni követet emlegetik.

14.500 olasz fogoly.

Acélkeményen helyt állott arcvonatunk. — Ludendorff szerint orosz-román támadásra el vagyunk készülve. Budapest, május 29.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) **Keleti harctér: Az ellenség tüzérségi tevékenysége az arcvonat számos pontján fokozódott. Egyes szakaszokon visszavertünk orosz felderítő osztagokat.**

Olasz harctér: A nyugodt pünkösdvasárnap után az Isonzó-csata ismét főleg a vodicei magaslatok és a Monte Santo ellen irányult. Az olaszok rohama délben északi szárnyunk ellen kezdődött, délután azonban hatalmas bevezető ágyutüz után az előbb említett egész szakaszra átterjedt. Több ízben elkeseredett közelharcokra került a sor, amely éjszakán át is tovább tombolt. — Különösen heves volt a küzdelem a 652. számú hegykup körletében. Arcvonatunk az ellenség minden erőfeszítésével szemben egész kiterjedésében acélkeményen helyt állott. A 9-ik, 24-ik és 77-ik ezredek különösen kitüntették magukat. — Görzről északkeletre az ellenség megkísérelt rajtaütésének visszaverése alkalmával 200 olaszt fogtunk el. — Jamianotól délre tegnap délelőtt ismét négyszer tört az ellenség állásaink ellen, ekkor nagy veszteségein felül foglyokban 15 tisztet és 800 főnyi legénységet veszített. A tizedik Isonzó-csata kezdete óta becsült foglyok száma 14.500-ra rug.

Karinthiából és Tirolból nincs jelenteni való.

Délkeleti harctér: Változatlan.

A vezérkar főnöke.

Berlin, május 29. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér: Rupprecht trónörökös hadserege: Az Wytshäte-hajlásban a tüzharc tegnap fokozódott. A labassei csatornánál és egyes szakaszokon a Scarpe mindkét oldalán is élénk volt a tüzérségi harc. Az angolok felderítő előtörései több ponton meghiusultak.

A német trónörökös hadserege: A nap folyamán általában csekély volt a harci tevékenység. A franciák éjszaka a Hurtebisse-majornál és a Vauclerc-malom mellett rajtaütéseket kíséreltek, melyek, hála árkaik éber védőőrségének, meghiusultak. A Champagneban a Pöhl-hegy keleti lejtőjén új árkaik ellen előretörő francia támadást visszaverték.

Albert württembergi herceg hadserege: Lényeges esemény nem volt.

Keleti harcér: A harci tevékenység az utóbbi napokban az arevonál több szakaszán fokozódott. — **Orosz-román támadásokra el vagyunk készülve.**

Macedón-arevonál: A Cserna-hajlásban feléledt a tüztevékenység. A Vardar nyugati partján a bolgár előőrsök több angol századot visszavertek.

Ludendorff,
első főszállásmester.

Az orosz front kiküldöttei az offenzíva és az annexió ellen.

Berlin, május 29.

Pétervári jelentés szerint a frontkiküldöttek kongresszusa azzal a határozattal végződött, mely szerint **nem támogatják azokat az intézkedéseket, melyek az új offenzívát célozzák. A háborút az annexióról való lemondással sürgősen be kell fejezni.**

Az oroszok békeprogramját az orosz hadsereg viszonyai tették szükségessé.

Bern, május 29.

A „Manchester Guardian” írja: Lord Cecilnek a munkás- és katonatanács békenyilatkozatáról tett rosszaló megjegyzése kínos benyomást keltett. Az oroszok békeprogramját a tényleges hadseregbeli viszonyok teszik szükségessé — írják a lapok. **Oroszország helyzete annál kritikusabbá válik, mennél tovább tart a háború.** A békeprogram nem árulás a szövetségesekkel szemben. Oroszországban senki sem gondol a különbékére, de a továbbharcolásra a becsület és demokratikus békének a reménye szükséges.

Oroszország s az antant háborus céljai.

Köln, május 29.

A „Kölnische Zeitung” jelenti Pétervárról: **Péterváron kitartóan folynak a tárgyalások az antant háborus céljainak megváltoztatására.** A közeli hetek sorsdöntőek lesznek Oroszországra nézve.

Forradalom Portugáliában.

Madrid, május 29.

Lisszabonból jelentik: Ujabb forradalom tört ki a nagy élelmiszerhiány miatt. A forradalomnak 25 halott és 250 sebesült áldozata van.

A francia szocialisták az annexió és hadikárpótlás nélküli békét sürgetik.

Páris, május 29.

Az Havas-ügynökség jelenti: A francia szocialista párt nemzeti tanácsa a következő egyhangu határozatot fogadta el: A stockholmi konferenciák ügyében a nemzeti tanács az orosz bajtársak kezdeményezését helyesli, csatlakozik hozzájuk és kívánja a nemzetközi összejövetelt. A francia szocialisták egyidejűleg elhatározták, hogy küldöttséget küldenek Stockholmban, mely az előkészítő tanácskozásokon képviseli a francia szakosztályok nézeteit, mely szerint a béke azon

az alapon készítendő elő, amelyet Oroszország szocialistái és a forradalmi kormány felállított.

Az olaszok 150.000 embert vesztek.

Zürich, május 29.

A „Züriher Post” jelenti, hogy az olaszok a 10-ik Isonzó csata alatt halottakban, sebesültekben és foglyokban 150.000 embert vesztek.

A forrongó Páris.

Kopenhága, május 29.

A „Politiken” hosszú tudósításban számol be Páris megváltozott képéről. A boulevardok egész napon át telve vannak tüntető asszonyokkal és sztrájkoló munkásokkal, akik felvonul-

nak, hogy segítséget kérjenek az elviselhetetlen drágaság ellen. A közönség szimpatizál sztrájkolókkal. A mozgalom központja a munkások egyre-másra küldik a küldöttségeket hatóságokhoz s állandóan gyűlést tartanak. A tudósítás azzal végződik, hogy Páris reménytelenül izgalomtól.

Az olasz offenzíva összeomlása.

Zürich, május 29.

A svájci lapok az olasz offenzíva összeomlását állapítják meg. Egyetlen olasz magyar ágyú zsákmányolását sem jelentenek. Holott az olasz hadseregnek hátrányos negyed része vett részt a harcban.

Vád alatt a katonai ügyi osztály.

Féder Ottót és tizennégy büntársát letartóztatták. — Untauglichok álltak mások helyett a mérce alá.

— Saját tudósítónktól. —

A kolozvári közönség napok óta annak az izgalmas bűnügynek a hatása alatt áll, amelyben nagy energiával vezeti a vizsgálat nagy munkáját a kolozvári ügyészség. — Még a múlt hét elején történt, hogy határrendőrségi detektívek letartóztatták Zobácz Viktor tb. városi fogalmazót, a katonai ügyi osztály helyettes vezetőjét. Rá két napra dr. Féder Ottó katonai ügyi tanácsos és dr. Szabó Gyula III. kerületi helyettes kapitány letartóztatása is megtörtént. A szenzációs letartóztatások híre futó tűzként terjedt el a városban, a lapok azonban kénytelenek voltak hallgatni a széltevében pertraktált bűnesetről.

Az a felelős helyzet állott elő, hogy a kolozvári szenzációról budapesti lapok közöltek sok tekintetben felületes és téves információkon alapuló tudósításokat, bennünket pedig, bár az adatokról részletes információink voltak, a cenzura megakadályozott a történetek papírra vetésében. Most azonban már abban a helyzetben vagyunk, hogy a történetekről informálhatjuk a közönséget. Reméljük, hogy a tudósítás közlése után megszűnik az a sok gazdátlan, felelőtlen híresztelés, amely köztisztületben álló személyeket hurcolt meg minden alap nélkül.

Tudósításunk itt következik:

Tizenöt letartóztatás.

A kolozvári kir. ügyészség a következő rövid jelentésben foglalta össze a nagyszabású bűnügy letartóztatottjainak névsorát és az ellenük felmerült vádakot.

Letartóztatott kolozvári lakosok:

Dr. Féder Ottó katonai ügyi tanácsos, Zobácz Viktor napidíjas, tb. fogalmazó, dr. Szabó Gyula III. kerületi helyettes kapitány,

Herskovits Miksa bazáráros, Kopolovics Zelig talmudista, Rosenfeld Farkas cipész, Janovits Péter fakereskedő, Hübschmann Alajos kereskedő, Grün Emánuel talmudista, Schvarcz Henrik kóser vendéglős, Agócsi Gyula borbélysegéd.

Vidékiek:

Taub Mózes budapesti szatócs, Ziszovics Hermann huszti rongyszedő, Guttmann Józsa berettyószéplaki szatócs, Katz Sándor nagyszöllősi templomszolga.

A vád nagyrészként ellen az, hogy katonai viszonyokra vonatkozólag hamis igazolványokat szereztek és ezzel kerültk ki a katonai szolgálatot. **Másrés-**

szük álnév alatt mások helyett állott sor alá.

Féder Ottó, Zobácz Viktor és Szabó Gyula ellen a vád az, hogy ezek bűnös manipulációkat elnézték, illetve azokat elősegítették, különösen az igazoltatás, illetve az igazolványok kiállításában.

Féder, Zobácz, Szabó.

A letartóztatottak nagyrésze ismeretlen ember Kolozvárt, akiknek a neve zése különös feltűnést nem keltett. Annak sabb és megdöbbentőbb hatást váltott ki az orosz katonai vezetőjének és két fiatal tisztviselőnek letartóztatása. Annyi bizonyos, hogy Kolozváron régóta gyanús szemek néztek különösen Féder Ottó mértéktelen zését. Nyílt titok volt, hogy Féder Ottó sodott ember, aki aztán a háború óta egy vidám, sok pénzt felemészítő életet kezdett. Már a háború első hónapjaiban kezdte tognni, hogy egyre-másra nemcsak rendelkezéseit, hanem egyszerűen kiváltja az adósságait, amelyeknek a kamatait sem fizetni annakelötte. Emellett hatalmas lakást rendezett otthon, a jobb éttermekben látta pezsgőzni s még a letartóztatás előző napokon is késő éjjelig nagy társas mulatott a New-York éttermében. Ilyen vacsora a legegyszerűbb számítás is százakba került, holott azelőtt a letartóztatás után nagyon kevés százkoronást kapott városi pénztárból fizetesképpen. Valószínű, hogy a városi tanács, amelynek mért bizonyára nem kerültk el ezek a **miért nem helyezte el Fédert idejében a katonai ügyi osztály élére,** mielőtt a botrány ilyen dagadt volna s mielőtt az egész város kompromittálta az ország közönsége előtt.

Eppen olyan érthetetlen az is, hogy a háború kitörésével olyan fontossá vált a vád miatt nem látta el megfelelő munkaadókkal a tanács s miért engedte meg egy városi napidíjas vezesse az egész várost a legtöbbszőr elszállásolással foglalkozó Föder helyett. Zobácz különben értelmesebb szentes módorú ember volt. Félbemaradt tanhallgató, akit a hivatalban „doktor” címmel illettek. Megfelelő ellenőrzés nélkül használható, jó tisztviselő lehetett volna, azonban őt is megszedítette a könnyű szerzés kínálkozó alkalmak.

A harmadik: dr. Szabó Gyula névű annyira az érdeklődés homlokterében áll, hogy hirtelen jómódja nem is keltett olyan nagy figyelmet.

Herskovits Miksa, mint főg...

Mint az ügyészség fentebbi közleményéből is megállapítható, a vád szerint a résztvevők hamis bizonyítványokkal kerültk ki a katonai szolgálat alól, részben álnévek alatt álltak mások helyett.

Ehez természetesen szükséges volt annak az igazolási bizonyosságnak a tudata, hogy öket számszerű sorozóbizottság nem sorozhatja be. Begyűjtötték a gőthős emberek voltak, akik bátran álltak a mérce alá, a katonai szolgálatról sem kellett félniük, csak a fegyház Damokles kardja állott mindig a fejük fölött.

A kolozsvári sorozások, a vizsgálat adatai szerint, hírhedtekké váltak országszerte. Egy Erskovits Miksa nevű kolozsvári bazaráros képeben futottak össze a bűnös manipulációk egész szála. Ő volt az, aki állandó összeköttetésben állott az ügyfelekkel. Az illetőknek nem is kellett Kolozsvárra jönniük, elegendő volt lefizetniük az 500—1000 koronákat, valamelyik megbízható „untauglich“ aztán előállított hityet, megkapta az alkalmatlansági bizonyítványt, amelyet aztán elküldött a vidéki állításkezes címére. Ennek többé nem volt mitől tartania, kezében volt az alkalmatlanságát igazoló főfelkelési igazolványi lap. Herskovitsnál állandó nagy volt a „forgalom“, ő pedig élénk katalistát tartott fenn Föderékkel.

Hogy leplezték le a visszaéléseket?

A vizsgálat megindítása hónapokra nyulik vissza. Feltűnt a hatóságoknak, hogy idegen illetőségű állításkezesek, köztük igen sok galíciai és bukovinai, kolozsvári igazolvány alapjáraton nem teljesít katonai szolgálatot. Rengeteg szigorú igazolvány forgott közkezen, amelyek a fennmentési jogcímet igazolták. Mások olyan, a kolozsvári katonai osztály által kiállított igazolványokat mutattak fel, amelyek szerint jelentkezni nem kötelesek. Talmudisták rabbinussági jogcímet bizonyítható igazolványokkal igazolták magukat, ami nyomban feltűnt, mert a katonai osztály ügykörébe nem is tartozik ilyen bizonyítványok kiállítása.

Ekkor kezdték figyelni Föderéket s megállapították, hogy gyakran tárgyalnak a katonai osztály hivatalos helyiségeiben hivatalos órákon kívül gyanús emberekkel.

Május hó 18-án néhány detektív vegyült minden feltűnést kerülve, a pótszemle állításkezesek között. Mintegy 40—50 olyan galíciai, bukovinai és magyarországi zsidó várta, hogy szembesüljenek rájuk. A detektívek sok gyanús embert találtak közöttük s kevés híján az egész társaságot le is fűlelték. Fel egy órákor azonban megszakították a sorozást. A detektívek egy nyolc szemmel tartott embert lefogtak, a kencedik azonban kisorsant az ajtón s a másik sobában várakozó kaffánosokat figyelmeztette a veszedelemre. Egyszerre kiürült a terem s délután hiába kezdték el a sorozást, a negyven kaffánosból egy sem állott elő. Annyi tény, hogy a sorozás felbontását Föder Ottó szorgalmazta s így a végső konzekvencia az, hogy a körülmény akasztotta meg az egész társaság lefűléset.

Egy hivatasos „előállítás“.

A letartóztatottak között elsősorban érdekel említést Katz Sándor nagyszőlősi templomszolgá. Foglalkozásával a háború óta felhagyott szőlő üzletszerűleg foglalkozott a sorozásokon való „előállítás“ sal. Legutóbb Budapesten állt elő a folyó év elején — természetesen más helyett. Az ottani rendőrség tudomást szerzett machinációról es körözését is elrendelte. Katz Sándor ravasz fiú, aki érezte, hogy sem a városban, sem otthon nem lehet biztonságban, leg, ha más névre szóló hamis okiratokat nem szerez magának. Elment tehát Ilondára, ahol egy Tautelbaum Sámuel névre szóló népfelkelési igazolójegyet szerzett magának, állítólag 10 koronaért. Tautelbaumot alkalmatlannak talált mindennemű katonai szolgálatra s így a hatóságok urát arról az oldalról sem fenyegette a veszedelem. Kolozsvárra került, ahol egy szolgálatot végző zsidó fiú 40 korona ellenében eljárta az ügyében a rendőrségen s a felmutatott igazolvány ellenében szerzett egy Tautelbaum névre szóló, de a Katz arcképevel ékes rendőrségi igazolványt. Ezzel a ravasz uton szerzett igazolvánnyal aztán már bátrabban mozoghatott. Először Nagyváradra tette át a főhadiszállását, ahol sietve lebonyolított egy „előállítás“ üzletet. Székely ezer koronával honorálták sikeres tevékenységét. A nagyváradai rendőrség lefogta s átkezes Kolozsvárra.

A borbélysegéd.

A letartóztatott kaffános bujkálók és „előállítás“ sorát an akad egy kolozsvári iparossegéd: Agácsi Gyula borbélysegéd. A Mátyás-téri Csáp-féle borbélyműhelyben dolgozott hosszú ideig s ő borotválta állandóan Zobáztot, Ezen az alapon jutott bizalmasabb ismeretségre vele. Zobatz szimpatikusnak találta Agácsit s ajánlatára egymásután elmulasztotta a pótszemleken való jelentkezést. Minden pótszemle alkalmával aztán igazolványt kapott, hogy a legközelebbi pótszemlén jelentkezék s mikor a terminus letelt, megkapta az új, friss igazolványt. A letartóztatásnál négy ilyen igazolványt találtak nála.

A vizsgálat.

A letartóztatásokat Jódj Endre dr. határrendőrségi fogalmazó eszközölte, ezzel aztán a rendőrség funkciója egyelőre befejezést nyert s a vizsgálatot most a kolozsvári ügyészség folytatja. Encsy Kálmán dr. kir. ügyész végzi nagy ambícióval a vizsgálatot. Föder Ottó dr. védője Ausch Jenő dr., Zobáztot Fischer József dr., Szabót Úrmössy Sándor dr. vedi.

A fogarasi jegyzők.

Kik tűntek el Fogarasmegyéből.

— Az „Ujság“ tudósítójától. —

Az oláh betörés, amint arról a képviselőházban is beszámoltak, Erdély nem magyarajku lakosságának széles köréből nagyon sok helyen váltotta azt az érzést, amellyel a magyar hazáért viseltettek. A betöréssel járó izgalmak idején ezt a tényt talán nem volt helyénvaló nyilvánosan megállapítani, ma azonban, amikor a tavalyi ősz keserű napjaira csak úgy gondolunk vissza, mint egy rossz álmra szokás, nem árt, ha Fogaras vármegye legutóbbi közgyűlésén bejelentett eseményeket mi is megőrökitjük.

A határszéli vármegyék közül Fogaras vármegye volt az, ahonnan legtöbb ember tűnt el a megszaladt oláh csapatokkal együtt. Ezek között, a tuzokként elvitt embereken kívül, meglehetősen nagy azoknak a száma, akik minden rájuk gyakorolt kényszer nélkül váltak utitársaivá a szaladó oláh seregeknek.

Szél József főispán elnökletével megtartott legutóbbi vármegyei közgyűlésen az ügy előadója beszámolt azokról az eltűnt emberekről, akik Fogaras vármegyében közhivatalt viseltek. Ezerint a vármegyéből negyvenhárom oláh tanító, huszonöt pap és huszonkét körjegyző ment el a visszavonuló román csapatokkal.

Bár Fogaras vármegyében mindenki ismerte már ezeket az adatokat, a hivatalos bejelentés mégis megdöbbentette a közgyűlés tagjait, akiknek javaslatára a közgyűlés jegyzőkönyvében fejezte ki megbotránkozását a megszőkött emberek hűtlensége felett. A megszőkött körjegyzők helyét a főispán azonnal magyar emberekkel töltötte be s így a vármegye közigazgatásában rögtön az oláhok kitarodása után helyreállt a rend. Annak idején Szél József főispán sürgős előterjesztést tett a közoktatásügyi miniszterhez, amelyben kérte, hogy tekintettel a román iskolák tanítóinak államellenes viselkedésére, a román iskolákat Fogaras vármegyébe szüntesse be és azok helyébe állami iskolákat létesítsen.

Erre az előterjesztésre a közoktatásügyi miniszter magyar tanítókat küldött le a tanítók nélkül maradt román iskolákba, akik ma már szép eredményeket mutatnak fel a magyar oktatás terén.

A közgyűlésen szó esett az oláh betöréssel kapcsolatos károsodások végleges kimutatásáról is, amely szerint számottevő kárt csupán a fogarasi városi lakosság szenvedett, akiknek házi-berendezéseit, bútorait hordták el, vagy törték össze az oláhok. Az elhordott bútorok egy részét a csendőrök a környékbeli falvakból összeszedték és visszajuttatták igazolt tulajdonosukhoz. A falvak lakossága semmi kárt nem szenvedett s így a vármegyét anyagilag csak kevés kár érte.

HIREK

— (A kolozsvári függetlenségi párt üdvözlő távirata gróf Apponyi Alberthez.) A kolozsvári függetlenségi párt tegnap este dr. Apáthy István elnöke alatt a Függetlenségi Pártkör helyiségében értekezletet tartott. Az értekezleten a mai közgyűlésen tárgyalás alá kerülő városi ügyek felett folytattak élénk és beható eszmecsereket. Ezt megelőzőleg dr. Apáthy István indítványára a párt tagjai a 71-ik születésnapját ünneplő Apponyi Albert grófhhoz az alábbi táviratot küldte:

Nagyméltóságú gróf Apponyi Albert urnak Eberhard.

A Kolozsvári Függetlenségi Párt mai összejeveteléből őszinte szerencsekívánatainkkal járulunk eléd holnapi születésnapodra. A mostani nehezen vajudó időkben, melyekből hazánk jó és balsorsa egyaránt születhetik, inkább, mint bármikor, életkérdés reánk nézve nagyjaink egészséges, törhetetlen munkaereje és alkotó képessége. Mindeniknek teljességében sokáig tartson meg a Mindenható. 1917. május 29. Dr. Apáthy István, Tanács József, dr. Pósta Béla, dr. Kenéz Béla.

— (A tiszti orvosi választás.) A ma délutáni közgyűlésen töltik be a Szombathelyi Gábor dr. halálával megüresedett városi tiszti orvosi állást. Az állásra tudvalevőleg négyen nyújtották be pályázatukat. Dr. Weress Géza és dr. Vári Tibor között várható küzdelem. Az előbbi a függetlenségi párt jelöltje s mint tehetséges fiatal orvos városszerte népszerű. Várinak, aki Szombathelyt helyettesíti, szintén nagy pártja van, őt inkább a hivatalos fórumok támogatják.

— (A szamosújvári gör. kath. püspök ki-nevezése.) Budapestről táviratozzák: A király, amint azt a hivatalos lap legközelebbi száma közli, a kultuszminiszter előterjesztésére dr. Hosszu Gyula lugosi theologiai tanárt szamosújvári gör. kath. püspökké nevezte ki. A kinevezésről szóló királvi kézirat Badenben, márc. 3-án kelt. Hosszu Gyula a kolozsmegyei Nagynyulason 1855-ben született.

— (Házasság.) Eöttevényi Nagy Lajos hírlapíró és Tessitori Nóra urleány tegnap tartották meg Kolozsvárt esküvőjüket.

— (Az egyetem évzáró ünnepe.) A kolozsvári Ferenc József tud. egyetem tegnap délelőtt 10 órákor tartotta meg f. évi tanévzáró ünnepélyét. A záróünnepélyt dr. Lukács Adolf rektor nyitotta meg, mi után dr. Somló Bódog jog- és államtudománykari dekan tartotta meg a „Nemzetközi jog mibenléte“ című értekezését. Az értekezés meghallgatása után a pályadíjak és ösztöndíjak kiosztása került sorra: a K. Papp Miklós-féle alapítvány két ösztöndíj egyikét Fazakas Sándor IV. éves orvostanhallgatónak, másikat pedig Mihályi Róza I. éves bölcsészettani hallgatónak; A Mártonffy-Koncz-féle ösztöndíj-alapítvány ez évi kamatait Mártonfi István IV. éves orvostanhallgatónak; a dr. Moldován István-féle jutalomdíj-alapítvány kamatait Kemény József III. éves bölcsészettani hallgatónak; az Ersekujvári Gyarmathy Miklós-féle ösztöndíj-alapítvány 150 koronás egyik állomását Albrecht Ferenc I. éves orvostanhallgatónak adományozta. Az egyetem magnificus rectora a K. Biasini Domokos-féle ösztöndíj-alapítvány ez évi kamatait, Blenke Béla II. éves joghallgatónak adományozta. Dr. Fabinyi Rudolf, a vegytan ezidőszerint ny. r. tanára, a dr. Fabinyi Rudolf-féle alapítvány kamataiból Székely-Dobi Katalin és Szabó Mihály II.-od éves gyógyszerésztani hallgatóknak fejenként 60—60 koronára jutalomdíjat ítelt meg. Pályadíjakat nyertek: Benedek János

